

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЖЕЖНОЇ ТАКТИКИ ТА АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

Методичні вказівки
для проведення самостійної роботи курсантів
підготовки фахівця освітньо – кваліфікаційного рівня “магістр” за
спеціальністю “ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА”
спеціалізація «Управління пожежною безпекою» та «Експерт
будівельний з пожежної та техногенної безпеки»

з дисципліни **«УПРАВЛІННЯ ПОЖЕЖОГАСІННЯМ»**

Харків 2017

Методичні вказівки призначені для курсантів. В них вказані рекомендації щодо освоєння дисципліни “ Управління пожежогасінням“ спеціалізація «Управління пожежною безпекою» та «Експерт будівельний з пожежної та техногенної безпеки» для забезпечення якісної самостійної підготовки фахівців. Методичні вказівки складені з урахуванням вимог державного освітнього стандарту. Вказівки містять: перелік основних тем, що виносяться на самостійне опрацювання; опис процедури самостійної роботи курсантів; рекомендовано список літератури; вимоги до контролю самостійної роботи курсантів.

Укладач:

Аветісян В.Г. – доцент кафедри пожежної тактики та АРР, кандидат технічних наук, доцент.

В сучасних умовах висувуються нові вимоги до підготовки фахівців. Сучасний випускник повинен володіти певними конкурентними перевагами на ринку праці. При відборі кандидатів на роботу, звертають увагу не тільки на рівень теоретичної підготовки, але й на вміння швидко приймати раціональні рішення.

Вивчаючи дисципліну, курсант повинен прослухати курс лекцій, пройти передбачену робочою програмою кількість практичних занять, самостійно вивчити деякі навчальні питання курсу, написати модульну контрольну роботу, написати та захистити курсову роботу, скласти іспит.

Робота курсанта на лекції полягає у з'ясуванні основ дисципліни, короткому конспектуванні матеріалу, уточнення питань, що викликають труднощі. Конспект лекцій є базовим навчальним матеріалом поряд з підручниками, рекомендованими в списку літератури. Бажано, щоб конспекти лекцій різних дисциплін оформлялися в окремих зошитах. Іноді зручно конспектувати лекції на аркушах формату А4, які потім підшиваються по розділах в файлові папки. У цьому випадку є можливість доповнювати і удосконалювати конспекти. Для того щоб конспект не загубився, необхідно на титульному (першому) аркуші надписувати найменування дисципліни, прізвище та ім'я курсанта, факультет та номер групи.

Навчальні питання, які повно викладені в підручниках і в періодичній літературі, часто виносяться на самостійне вивчення. Їх не можна ігнорувати. Слухач вивчає рекомендовану літературу і коротко конспектує матеріал, а найбільш складні питання, які потребують роз'яснення уточнює під час консультацій.

Відповідно до робочої програми дисципліни “ Організація аварійно-рятувальних робіт “ на самостійну роботу курсантам виділяється 100 годин. Протягом цього часу курсанти самостійно вивчають навчальну, наукову і періодичну літературу. Вони мають можливість обговорити прочитане з викладачами дисципліни під час планових консультацій, з іншими слухачами під час семінарських занять, а також на лекціях, задаючи уточнюючі питання лектору.

Контроль самостійної роботи курсантів здійснює викладач, який веде практичні заняття. У залежності від методики викладання можуть бути використані наступні форми поточного контролю: короткий усний або письмове опитування перед початком практичних занять (тести), письмове домашнє завдання, реферати, доповіді на курсантських (студентських) конференціях.

Після закінчення вивчення курсу “Організація аварійно-рятувальних робіт “ курсанти складають іспит. Оцінка формується за накопичувальним принципом і складається з результатів роботи курсанта на практичних, семінарських заняттях, оцінок періодичного контролю і результатів співбесіди з лектором.

Курс “Організація аварійно-рятувальних робіт “ побудований з урахуванням сучасних вимог і тих проблем, які виникають в територіальних підрозділах СЦЗ України у процесі повсякденної діяльності.

САМОСТІЙНА ПІДГОТОВКА

Загальні положення

Читайте рекомендовану літературу в спокійній обстановці, не відволікаючись на сторонні справи та розмови. Вдумливе читання захистить Вас від необхідності повторного вивчення матеріалу.

Якщо Ви будете конспектувати засвоєний матеріал, то процес запам'ятовування буде більш ефективним. Ваші власні конспекти дозволять у будь-який час відновити необхідні знання. Конспектування прочитаного матеріалу зручніше вести в зошити для конспектів лекцій, присвячуючи йому окремі розділи. Визначення основних понять найкраще виділити іншим кольором або позначити маркером. Для того, щоб бібліографічний джерело було легко знайти потрібно робити грамотні посилання на нього.

Приклад: «Основні поняття, сутність управління силами та засобами на пожежі та при ліквідації НС» [3].

В списку літератури навчальний посібник З Ключ П.П., Палюх В.Г., Сенчихін Ю.М., Пустовой А.С., Сировой В.В. Пожежна тактика: підручник. – Х.: Основа, 1998. –592 с.

Не забувайте, консультуючись з викладачем, що проводить семінарські та практичні заняття, показувати йому результати своєї самостійної роботи у вигляді грамотних конспектів. Це не тільки створить Вам імідж, але і дозволить своєчасно скорегувати процес самостійного вивчення складних питань цієї дисципліни.

Якщо при вивченні рекомендованої літератури виникли питання або незгоди з авторами, відзначте це в конспекті. Під час консультації подальші незрозумілі моменти, викладіть викладачу власну точку зору. Можливо, що Ваше бачення проблем внесе певну лепту в розвиток дисципліни “Організація аварійно-рятувальних робіт “ як науки.

Ваше ознайомлення з працями вчених у цій області може сприяти активізації наукової діяльності. Для її реалізації слід звернутися до викладача, відповідального за науково-дослідну діяльність курсантів (студентів, слухачів) на кафедрі.

Тема № 1. Загальна характеристика системи управління

На самостійне вивчення розділів цієї теми слухачу відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 години;

Консультація у провідного викладача – 0,5 години.

Обговорення питання – 1 година.

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Загальна характеристика системи управління.
2. Сутність управління силами та засобами.
3. Закономірності управління силами та засобами

Рекомендована література: 1, 4, 5

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема № 2. Основні поняття в управлінні силами та засобами при ліквідації НС.

На самостійне вивчення розділів цієї теми слухачу відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.

Обговорення питання – 1 година.

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Органи управління силами та засобами при ліквідації наслідків НС.
2. Роль і завдання уповноваженого керівника ліквідації наслідків НС.
3. Оперативний штаб та його роль в управлінні підрозділами

Рекомендована література: 1, 2, 13

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема № 3. Структура підготовки органів управління пожежогасінням

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 години;

Консультація у провідного викладача – 0,5 години.

Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Оперативні плани пожежогасіння.
2. Призначення та організація роботи по складанню оперативних планів пожежогасіння.
3. Зміст, вимоги до текстової та графічної частини.

Рекомендована література: 1, 3, 15.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №4. Порядок вивчення ОТХ об'єкту для складання оперативних планів.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 години;

Формулювання питань для обговорення – 1 години;
Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.
Обговорення питань – 0,5 годин

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Вивчення зовнішніх меж та під'їздів до об'єкту.
2. Вивчення архітектурно-планувальних рішень об'єкту.
3. Вивчення технологічного процесу виробництва.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 23

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема № 5. Порядок складання опису пожежі та підготовка до проведення розбору пожежі з начальницьким складом.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.

Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Розгляд пожеж.
2. Види, особливості та зміст підготовки, порядок і методика проведення з начальницьким складом.
3. Керівні документи з питань тактичної підготовки, аналізу та розгляду пожеж що сталися.

Рекомендована література: 2,3, 7, 12.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №6. Планування тактичної підготовки керівного складу

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.

Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Основні види тактичної підготовки начальницького складу та їхня роль в системі підготовки начальницького складу підрозділів ДСНС.
2. Керівні документи.

Рекомендована література: 2,3, 12.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема № 7. Розробка тактичного задуму проведення навчань

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.

Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Тактико-спеціальні навчання (ТСН).

2. Мета, задачі, види та періодичність їхнього проведення.

3. Підготовка тактико-спеціальних навчань: порядок та методика підготовки керівника; розробка тактичного задуму

Рекомендована література: 2, 3, 6, 24, 25.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №8. Підготовка проведення тактичних навчань

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.

Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Проведення тактико-спеціальних навчань: позначення початкової обстановки; сповіщення про пожежу; відпрацювання дій перших підрозділів; зміна обстановки у ході вирішення задачі; відпрацювання дій штабу на пожежі, тилу, оперативних дільниць.

2. Порядок підготовки та проведення розбору навчань

Рекомендована література: 2, 3, 22.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №9. Завдання та методи контролю.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;
Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.
Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Завдання та методи контролю.
2. Забезпечення готовності сил та засобів управління.

Рекомендована література: 2, 3, 29.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №10. Планування контрольних заходів

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.

Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Планування контрольних заходів.
2. Порядок розробки та передачі оперативно-службових документів

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №11. Застосування планів реагування на НС

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.

Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Особливості оперативної обстановки.
2. Розробка рішення на ліквідацію великих пожеж та НС.
3. Планування дій з ліквідації НС.

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №12. Розробка плану дій органів управління при переведенні у режим готовність підвищена.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години. Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

- Читання навчальної літератури – 1 година;
- Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;
- Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.
- Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Формулювання рішень органів управління з організації ліквідації НС.
2. Формування органів управління ліквідацією великих пожеж та НС.

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №13. Розробка плану дій органів управління при переведенні у режим надзвичайна ситуація.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 2 години. Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

- Читання навчальної літератури – 1 година;
- Формулювання питань для обговорення – 0,25 годин;
- Консультація у провідного викладача – 0,25 годин.
- Обговорення питань – 0,5 годин

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Склад та порядок роботи пунктів управління підрозділами.
2. Порядок переведення підрозділів у вищі ступені готовності до дій, розробка відповідних документів..

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №14. Розробка документів штабу ліквідації НС

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 2 години. Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

- Читання навчальної літератури – 1 година;
- Формулювання питань для обговорення – 0,25 годин;
- Консультація у провідного викладача – 0,25 годин.
- Обговорення питань – 0,5 годин

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Склад та задачі штабу ліквідації НС.

2. Порядок робочих документів штабу..

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №15. Вміст даних про оперативну обстановку та вимоги до них.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 2 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,25 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,25 годин.

Обговорення питань – 0,5 годин

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Порядок збору даних про оперативну обстановку.
2. Обробка даних.

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №16. Розробка рішення на ліквідацію пожежі.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 2 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,25 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,25 годин.

Обговорення питань – 0,5 годин

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Зміст рішення.
2. Методика прийняття рішення.
3. Доведення завдань до підлеглих.

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №17. Організація взаємодії підрозділів т служб при ліквідації пожеж.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 2 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,25 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,25 годин.

Обговорення питань – 0,5 годин

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Напрямки взаємодії.
2. Порядок організації взаємодії.

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №18. Особливості обстановки при пожежах в резервуарних парках.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 2 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,25 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,25 годин.

Обговорення питань – 0,5 годин

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

- 1 Оперативно-тактична характеристика резервуарних парків.
2. Організаційні заходи, які проводяться на об'єктах та у гарнізонах ДСНС для забезпечення успішного гасіння пожеж.
3. Прогнозування обстановки при пожежі в резервуарному парку.

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №19. Особливості обстановки пожеж на об'єктах переробки нафти та газу

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 година;

Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;

Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.

Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

- 1 Оперативно-тактична характеристика технологічних установок..
2. Організаційні заходи, які проводяться на об'єктах та у гарнізонах ДСНС для забезпечення успішного гасіння пожеж.
3. Прогнозування обстановки при пожежі в технологічних установках.

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №20. Гасіння пожеж в резервуарних парках зрідженого газу та нестабільного бензину

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години. Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

- Читання навчальної літератури – 1 година;
- Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;
- Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.
- Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

- 1 Оперативно-тактична характеристика газгольдерів.
2. Організаційні заходи, які проводяться на об'єктах та у гарнізонах ДСНС для забезпечення успішного гасіння пожеж.
3. Оперативні дії першого підрозділу, який прибуває на пожежу.

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

Тема №21. Гасіння пожеж у складах балонів з газами

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години. Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

- Читання навчальної літератури – 1 година;
- Формулювання питань для обговорення – 0,5 годин;
- Консультація у провідного викладача – 0,5 годин.
- Обговорення питань – 1 година

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

- 1 Можлива обстановка при пожежах.
2. Організаційні заходи, які проводяться на об'єктах та у гарнізонах ДСНС для забезпечення успішного гасіння пожеж.
3. Оперативні дії першого підрозділу, який прибуває на пожежу.

Рекомендована література: 2, 3, 7.

Не забувайте робити невеликі перерви на відпочинок через кожні 40 хвилин! Відпочинок не варто затягувати. Він повинен бути активним і нетривалим.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

для проведення самостійної підготовки серед курсантів (студентів, слухачів)
з дисципліни «Організація аварійно-рятувальних робіт»

Базова

1. Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Наказ МНС № 575 від 13.03.2012 р.
2. Кодекс цивільного захисту України.
3. Клюс П.П., Палюх В.Г., Сенчихін Ю.М., Пустовой А.С., Сировой В.В. Пожежна тактика: підручник. – Х.: Основа, 1998. –592 с.
4. Клюс П.П. , Палюх В.Г. В.О. Росоха). Тактична і психологічна підготовка особового складу пожежної охорони. – Х., 2002. – 288с.
5. Клюс П.П., Палюх В.Г. Тактическая подготовка личного состава. – Х., 1995. – 272 с. (рус)
6. Клюс П.П. , Палюх В.Г. Тактические возможности пожарных подразделений. – Х., 1993. – 201 с. (рус)
7. Иванников В.П., Клюс П.П. Справочник руководителя тушения пожара. – М., 1987. – 288 с. (рус)
8. Сыровой В.В. Разведка пожара. – Х., 1995. (рус)
9. Складання методичної розробки для проведення тактичного заняття з караулом. Методичні вказівки та завдання до виконання курсової роботи для курсантів, студентів та слухачів факультету заочного навчання / І.Г. Дерев'янка, В.В. Сировой, А.А. Лісняк. -Харків: УЦЗУ, 2013- 46с.
10. Методичні вказівки до виконання модульної роботи 1-4 для курсантів, студентів та слухачів факультету заочного навчання / І.Г. Дерев'янка, А.А. Лісняк., В.О. Собина, В.В. Сировой, В.А.- Харків: НУЦЗУ, 2013- 24с.
11. Сборник задач по пожарной тактике для курсантов специальности «Пожарная безопасность». Ч. 1. Основы пожарной тактики / Упор. В.П. Палюх, В.В. Сыровой. - Х.,194. – 94 с. (рус)
12. Методичні вказівки до виконання контрольних (модульних) робіт № 1 та 2: - для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" галузь знань 1702 "Цивільна безпека" спеціальність 7.17020301 "Пожежна безпека" / Укладачі: І.Г. Дерев'янка, В.В. Сировой, А.А. Лісняк. – Х.:НУЦЗУ, 2013 р. – 64 с.

Допоміжна

13. Методичні рекомендації по складанню та використанню оперативних планів та карток пожежогасіння від 23.09.2011р № 1021.
14. Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС України. Наказ МНС України 07.05.2007 р. № 312.

15. Палюх В.Г., Сировой В.В., Зозуля И.В. Сборник задач по пожарной тактике. -Ч-1. – Х.: ХИПБ МВД Украины, 1994.
16. Інструкція щодо гасіння пожеж у резервуарах із нафтою та нафтопродуктами. НАПБ 05.035-2004.
17. Вказівки з вивчення та аналізу пожеж. Затверджено начальником ГУДПО МВС України 25.03.2002. № 12/2/1090.
18. НАПБ 02.013-2006 - Положення про пожежні поїзди на залізницях України. Наказ Укрзалізниці від 01.02.2006р. №039-Ц.
19. Інструкція по організації і безпечному проведенню робіт при ліквідації відкритих газових і нафтових фонтанів на свердловинах АТ “Укргазпром”. Наказ АТ “Укргазпром” від 04.05.1998 р. №134.
20. Правила пожежної безпеки в метрополітенах. НАПБ В.01.039-99/510. Наказ Міністерства транспорту України від 06.12.1999 р. №586.
21. Тимчасові рекомендації по гасінню пожеж в підземних спорудах метрополітену. –К.: УкрНДІПБ, 1998.
22. Інструкція щодо гасіння пожеж у резервуарах із нафтою та нафтопродуктами. НАПБ 05.035-2004
23. Обеспечение пожарной безопасности на аэродромах гражданской авиации/ М.А. Джафаров, Н.Ф. Лозовой, В.И Луценко, В.К.Федоров. -Москва: Транспорт, 1987. -263 с.
24. Пожарная безопасность на судах: Пер. с англ. -Л.: Судостроение, 1985. - 408 с.
25. Рекомендації щодо безпечного використання вогнегасних речовин під час гасіння пожеж електрообладнання, яке знаходиться під напругою. Затверджено Державний департамент пожежної безпеки МНС України МНС України лист № 32/4/4521 від 03.11.2006.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://dsns.gov.ua>
2. <http://rada.gov.ua>
3. <http://tidb.gov.ua>
4. <http://edu-mns.org.ua>

Розглянуто на засіданні кафедри
протокол № __ від «__» _____ 20__ року

Доцент кафедри ПТтаАРР к.т.н.

В.Г. Аветісян